

aurrerakoan izendatuko diranei, bakoitzari eskemaren orri bat eman bere egitekoaz jakin dezan. Ondo ikusi da eta probintziz antolatzeko izen hauek esan dira: Bizkaia: Oleaga, Merino Urrutia, Astiz, Irigoyen eta Erkiaga. Gipuzkoa: Arrue, Lojendio, Oregi, I. Beobide. Nafarroa: Satrustegi, Cortes Izal eta Diez de Ulzurrun.

Ohi dan otoitzarekin bukatu da biltzarra.

Euskaltzainburua
MANUEL LEKUONA

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1969 - XII - 26

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1969-ko abenduaren 26-an, goizeko hamar t'erdietan.

Bildu dira: M. Lekuona buru, Irigaray, Irigoyen, Labayen, Mitxelena, Satrustegi eta Villasante euskaltzainak; Arenaza, Beobide, Berrondo, Esnal, José Estornés, Etxaniz, F. Setien, Kintana, Lizundia, M. Ruiz Urrestarazu, Saizarbitoria, Sarasola, Zatarain eta Zugasti euskaltzain laguntzaileak, San Martín idazkari dala.

Ohi dan otoitzarekin hasi da biltzarra.

Azaroko agiria onhartu da. Azaroko agirian, diru arduradunen artean, Pedro Berrondo jauna aipatu gabe gelditu zen eta bere izena gehitu beharra azaltzen da. Irigoyen jaunak, bere gutunaren berririk ez zala eman, dio: ezin etorria adieraziaz eta Azkuen *Hiztegia*-gatik Euskaltzaindiak jarri nahi duen hauziari buruz ematen zuen eritzia.

Bigarrenari buruz, idazkariak agertzen du, lehenago ahobatez hartua zela hauzietara joteko erabakia, eta Irigoyen jaunaren gutunak legearen aldeko zehaztasunik ematen etzenez, aipatu gabe utzi zala.

Irigoyen jaunak, ondoren, aditzera ematen du legearen egoera: Edizio bat agerturik danean eta hamar urteren buruan eskubideak berriz erregistratzen ez badira egileen elkartean, eskubideak herriarengana (dominio público-ra), pasatzen direla, guk inoiz jabetasunik eman ez diogunez, aipatutako elkarte horretan, eta aspaldi agertua denez, eskubideak galduak ditugula noski. Eta, era berean beste zenbait zehaztasun gaineratu ditu.

Idazkariak aditzera ematen du, Azkueren *Hiztegiaren* bigarren tomoa agortu gabe agertzen dela, eta gainerako zenbait berdin, Eus-

kaltzaindiak beti izan dituela salgai. Gogorazten du nola Oleaga eta Lizundia jaunak Madrilerara joan ziren, Sociedad General de Autores de España-ra, eta lan hoiengoa agertu ondorean, abendu honen bukaerara arte lanak erregistratzeko anistia bat dagoenez, bai Azkue-renak edo gainerako euskerazko edozein idazle klasikorenak, euskeraren instituzio nagusia geran aldetik, nahi dugunean lortu genezake gure jabetasuna Propiedad Intelectual-ean. Eta, bisita haren ondorean Sociedad General de Autores-ekin, era berean hartu zen karta irakurri du. Ondoren, aditzera ematen du, Azkue-ren *Hiztegia* eta gainerako lan nagusienak behar bezala erregistratuak direla. Bestalde, Azkue-ren hilburukoaren erdia behar bezala beretua duela Euskaltzaindiak notaria baten bidez, eta, gainera, *Morfología Vasca* Euskaltzaindiak beti izan duela berea, egilea Azkue bera izanarren.

Hau ikusi ondorean, berriz errebisatzen da hauzietara joatearen gora-behera. Hiztegiak Financiera Comercial del Libro-rekin Euskaltzaindiak lotua duen kontratuaren hamargarren puntua irakurri da: «Euskaltzaindiak ez duela Azkue-ren *Hiztegiarik* argitaratuko eta ez inori baimenik emango, argitara dezan», dio. Bertan behera uztea, baimena ematea haina dala esan da; eta Financiera Comercial del Libro berarekin beste hauzi bat sortzea eta kontratua aldatu beharra. Gainera, biharko egunean beste edozein lanekin, argitaratzaileen aurrean gaizki agertuko ginakeala.

Bestalde, adierazi da, Retana jaunak zenbait agertu diola Euskaltzaindiak ez duela «personalidad jurídica»-rik berak demostratuko duela. Hori ondo lotua dela, baina joku zikin horrez Euskaltzaindiak desegin nahi duenez, gauzak okerragoak direla.

Eta berriz ere hauzietara jo beharra dagoela erabaki da. Lan hoiak argitaratzen lagundu duten Euskaltzaindikoeri, Euskaltzaindiaren jabetasuna ez dutela ukatzen nagerreraziko zaie, idazkiz.

Batzuen eskariz, hauzia bitarte dagoen artean, Euskaltzaindiko guztiak «La Gran Enciclopedia Vasca»-ri laguntzak ukatzea esan da. Hontaz eritzi desbardinak agertu dira, gehien gehienak ukamen hori agertuarren. Botoetara jotea erabaki da, eta: 6-ik era guztietako kolaborazioak ukatzea eskatzen dute, bitarte hauzia dan artean; 2-k ez dute boturik eman, ez alde ez kontra. Beraz, inork ezertan ez kolaboratzea erabakitzen da «La Gran Enciclopedia Vasca»-rekin, hauzia zuritu artean.

Aditzera ematen da, Caracas-ko Euskera Lagunen Elkartea dalakoak «Andima Ibiñagabeitia Saria» jarri duela eta bere araudia igortzen digula.

Gráficas Ellacuria-tik hartu da 1968-ko EUSKERA tomoaren kontua: 1.000 alerena, 135.510,— peseta. Garesti dala esan da, eta aurrerako estudiatu beharra dagoela, bertan jarraitu edo beste inprimaria batera aldatu. Harpideduneri 100 pesetako salneurrian ematen zaienez gero, ongi litzaigukeala beren diruzko neurrian sartu ahal izatea.

Symposium-aren egoeraren berri eman du idazkariak. Barcelona-ko «Herri Hizkuntzen Idazkaritza, Informazio, Dokumentazio eta Bateratzerako» elkargoaren arduradun den Frederic Roda jaunak Santamaria jaunari aditzera eman dionez, bertan egiteko zen bilera atzeratua izan da, eta udaberrian edo udaran *Symposium* bilerak egitea bertan erabakitzeke da. Tokia, lehenago esan zan bezala, Nafarroako Ultzama izango da.

Ondoren, *Symposium*-erako gaiak aztertu dira, eta, gutxi gora behera hauek proposatzen dira: 1) Hizkuntza bakoitzaren egoera (Hizkuntza bakoitzaren ordezkariaren esku); 2) Gure hizkuntzak gaurko irakaskintza eta zabalkundearen barnean; 3) Gure hizkuntzak egungo legeen aurrean; 4) Bilinguismoaren alderako kanpainak, Espainia guztian, eritziak sendatze alde; 5) Bilinguismoaren estudioak Europako zenbait erresumatan, eta heurak prolema hontan hartuak dituzten erabagiak; 6) Elkargo nagusiak eta beren babesa hizkuntzen alde (ONU, *Gizonen Eskubide-Agiria*, 1948, eta *Minorieri babesa*, 1967; Unesco, *Irakaskintzan guraso hizkuntza erabiltea*, 1953); eta, 7) *Eleiza eta hizkuntzen alderako babesa* (II-gn. Vatikanoko Bilzarra).

Gure aldetik *Symposium*-era eskeini ahal izango duguna, Gaur, S. C. I. dalakoak egina duen lana aprobetxaturik eta beren esperientzia gauza hauetarako aprobetxaturik asko aurreratu genezakeala esan da. Eta beraiekin bilera bat egitea erabaki da, urtarrilaren 30-ean.

1970-ean Euskaltzaindiak eratu behar dituen sariketen barnean daude: *Txomin Agirre* nobela saria, *Lizardi* olerkiena eta «Xenpe-lar» bertso-paperena. Hoiek diruz gehitu beharra agertu da. Bizkaiko Aurrezki Kutxari idazkiz eskaria egina dala baina berriz gogo-

ratuarazi beharra dagoela; eta bertatik ezer lortu ezik beste tokiren batetik beharko dala, sari hoiak txiki (diruz urri) gelditu direlako.

Beobidek adierazten du, «Hegosa» argitaldariaren izenean, 100.000 peseta saritan jartzeko gertu dagoela euskal aditzari buruz egiten dan lanik hoberenantzat. Epea, abuztuaren 30-era arte. Diru horretatik, 75.000 peseta lanik hoberenantzat izango dira, eta beste 25.000—, Euskaltzaindiak epaileen artean zabaltzeko. Epaileok, lehen sarituarekin eta gainerako lanik hoberekin lan orokar bat osatu dezaten euskera batuari begira, aditzari dagokionez. Araudiarren gora-behera guztiak denboraz zabalduko dituzte.

A. Irigoyen-ek ontzat ematen du bere izena bertsolari batzordean jarraitzeko.

Euskaltzain buruak ongi-etorria eman diote bertara agertu diren laguntzaile berrieri: José Estornés Lasa eta Manu Ruiz Urrestarazu jauneri.

Ruiz Urrestarazu jaunak txosten bat irakurri du, izeneri buruz.

Ondorean, euskerazko izen historikoak soilik harturik, hasteko, lista bat egin behar dala, izen bakoitzari urte eta dokumentu agiria emanaz. Idazkaria gelditu da lehen zerrenda berak gertatzekotan. Eibar-en bere adiskide bat egiten ari dana oinharri harturik.

Beobidek eskeintzen dio Euskaltzaindiari, argitara berri dan *Euskera-Batasuna* izeneko liburua, azaroan onhartu zan bezala, Euskaltzaindiaren pean, EUSKERA-ren XIII-gn. tomotik hartua.

Ohi dan otoitzarekin bukatu da biltzarra.

Euskaltzainburua
MANUEL LEKUONA

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN